

Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»
Факультет початкової, технологічної та професійної освіти
Кафедра теорії і практики технологічної та професійної освіти

СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«*Основи безпеки життєдіяльності та охорони праці*»
підготовки здобувачів
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності 014 Середня освіта (біологія та здоров'я людини)
(шифр і назва спеціальності)
за освітньо-професійною програмою «Середня освіта
(біологія та здоров'я людини)»
(назва програми)
мова навчання українська

Слов'янськ – 2022 р.

Розробники:

Бутиріна Марина Володимирівна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії і практики технологічної та професійної освіти Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет»

Рецензенти:

Вовк Надія Валентинівна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки і методики технологічної та професійної освіти Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет»

Яковенко Вікторія Георгіївна – кандидат медичних наук, доцент кафедри медико-біологічних основ охорони життя та ЦЗ Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет»

Силабус розглянуто і схвалено на засіданні кафедри теорії і практики технологічної та професійної освіти

Протокол № 16 від «27» червня» 2022 р.

Завідувач кафедри _____ **Бондаренко В.І.**

Затверджено та рекомендовано до впровадження
вченою радою

Державного вищого навчального закладу
«Донбаський державний педагогічний університет»

«27» _____ червня _____ 2022 р.

протокол № 9

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи безпеки життєдіяльності та охорони праці

Кількість кредитів	4 кредити
Рік підготовки, семестр	2-й рік підготовки, 4-й семестр
Компонент освітньої програми	обов'язковий освітній компонент
Викладач	Бутиріна Марина Володимирівна, <i>кандидат педагогічних наук, доцент</i> кафедри теорії і практики технологічної та професійної освіти
Контактна інформація	Butyrina_mv@ukr.net
Консультації	Четвер 12.00 – 14.00 (упродовж семестру)
Анотація навчальної дисципліни	<p><i>Об'єкт вивчення</i> – освітній процес у середніх та старших класах загальної середньої освіти.</p> <p><i>Предмет вивчення</i> – безпека організації освітнього процесу, трудового навчання, виховання та розвитку здобувачів освіти та управління у сфері середньої освіти з урахуванням принципів безпеки та охорони праці.</p>
Опис навчальної дисципліни	<p><i>Мета навчальної дисципліни</i> – підвищити обізнаність у сучасних проблемах і головних завданнях безпеки життєдіяльності та здатність визначити коло своїх обов'язків з питань виконання завдань професійної діяльності з урахуванням ризику виникнення небезпек, які можуть спричинити надзвичайні ситуації та привести до несприятливих наслідків під час виконання професійних обов'язків; сформулювати готовність до ефективного використання положень нормативно-правових документів з охорони праці та основних методів збереження здоров'я та працездатності вихованців, слухачів в своїй діяльності, здатність до безпечної організації освітньо-виховного процесу у освітньому закладі та на заняттях свого фаху та складання плану власного здорового професійного довголіття.</p> <p><i>Компетентності, які формуються упродовж вивчення курсу:</i></p> <p>ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні</p> <p>ЗК 7. Здатність застосовувати знання у практичних</p>

ситуаціях

ЗК 8. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації, застосування соціальних навичок (т. з. softskills) у професійній діяльності.

СК 4. Здатність до організації різних видів і форм навчальної та пізнавальної діяльності здобувачів у межах предметної спеціальності (рівень базової середньої освіти).

СК 6. Здатність до забезпечення в освітньому середовищі сприятливих умов для розвитку індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів здобувачів, інклюзивного навчання та психолого-педагогічної підтримки осіб з особливими освітніми потребами.

СК 7. Здатність до забезпечення охорони життя й здоров'я здобувачів у освітньому процесі та позаурочній діяльності; до надання домедичної допомоги учасникам освітнього процесу, протидії та запобігання булінгу, різним проявам насильства та дискримінації.

СК 9. Здатність до проєктування осередків навчання, виховання й розвитку здобувачів середньої освіти.

Ключові слова: безпека життєдіяльності, ризик, надзвичайна ситуація, охорона праці, мікроклімат, норми освітлення, електробезпека, пожежна безпека, робоче місце, нещасний випадок.

Очікувані результати навчання:

1. Аналіз механізмів впливу природних, техногенних, соціальних небезпек на людину, визначення характеру взаємодії організму людини з небезпеками середовища існування з урахуванням специфіки впливу, механізму токсичної дії небезпечних речовин, енергетичного впливу та комбінованої дії уражальних факторів.

2. Аналіз робочого середовища на наявність небезпечних та шкідливих факторів; визначення умов праці та навчання (виховання) відповідно до санітарно-гігієнічної класифікації.

3. Використання нормативної та законодавчої бази для забезпечення безпечних умов праці та навчання (виховання) у межах освітнього закладу та поза ним;

4. Оцінка ступеню електробезпеки обладнання та дотримання правил електробезпеки під час організації освітнього процесу.

5. Організація протипожежного режиму у навчальних закладах та евакуації на випадок пожежі у навчальному

	<p>закладі.</p> <p>6. Надання допомоги та консультації працівникам, вихованцям (слухачам) та населенню з практичних питань безпеки життєдіяльності, охорони праці та захисту у надзвичайних ситуаціях, розслідуванню нещасних випадків, що сталися з учасниками освітнього процесу.</p> <p><i>Матеріали та ресурси:</i> дистанційний курс – http://ddpu.edu.ua:9090/moodle/course/view.php?id=924</p>
Теми	<ol style="list-style-type: none"> 1. Категорійно-понятійний апарат з безпеки життєдіяльності. 2. Природні загрози та характер їхніх проявів і дії на людей та об'єкти економіки. 3. Техногенні небезпеки та їхні наслідки. 4. Соціальні небезпеки, їхні види та характеристики. 5. Правові та організаційні основи охорони праці 6. Основи фізіології та гігієни праці 7. Основи виробничої безпеки
Методичні поради для викладачів «Як навчати?»	<p><i>Методи навчання:</i> словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); практичний метод (практичні заняття); наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування); відео метод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); самостійна робота (виконання завдань); індивідуальна дослідницька робота.</p>
Методичні поради для здобувачів «Як навчатися?»	<p><i>Методи роботи зі здобувачами у процесі організації навчання:</i> лекція; постановка практичних завдань; постановка дослідницьких завдань; тестування.</p> <p><i>Вимоги, які висуваються викладачем до здобувача задля досягнення ними очікуваних результатів навчання:</i> відвідування лекційних занять та інтерактивна участь у опануванні навчального матеріалу курсу; виконання практичних та дослідницьких завдань своєчасно й на високому рівні; виконання завдань самостійної роботи.</p> <p><i>Види роботи здобувачів:</i> пошук інформаційних джерел, оцінювання їх якості та вірогідності інформації; аналіз інформаційних джерел різного типу; виконання практичних завдань; планування й проведення часткових теоретичних та емпіричних досліджень; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; тестування; есе.</p>

Оцінювання

Види поточного контролю: опитування, практичні завдання, тестування, есе.

Вид підсумкового контролю – екзамен.

Мінімальна та максимальна кількість балів за результатами підсумкового контролю: 60 б. – 100 б.

Критерії оцінювання: практичні та самостійні завдання розподілено за рівнями: репродуктивний (2б), конструктивний (3-4 б), творчий (5 б). Здобувач вищої освіти обирає один із рівнів відповідно до самооцінки стосовно рівня знань із теми і виконує пропоновані завдання:

2 бали виставляється якщо у відповіді наведено лише визначення головного питання.

3 бали виставляються за відповідь, у якій не виявлено розуміння основного змісту навчального матеріалу або в якій допущено кілька суттєвих помилок;

4 бали виставляється за повну відповідь, у якій допущено суттєву помилку, або відповідь неповна, нелогічна.

5 балами оцінюється повна і правильна відповідь на підставі вивчених теорій, правил тощо, матеріал викладено в певній логічній послідовності, водночас наведено приклади.

Відсутність відповіді не оцінюється взагалі.

Відвідування лекційних та практичних занять обов'язкове.

Розподіл балів, що присвоюється студентам, із розподілом за темами за результатами поточного контролю

Тема	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота (тестування або проект)	
	макс	мін	макс	мін	макс	мін
T1	1	0	5	2	46	За результатами тестування чи виконання проекту
T2	1	0	5	2		
T3	1	0	5	2		
T4	1	0	5	2		
T5	1	0	5	2		
T6	2	0	10	2		
T7	2	0	10	2		
Всього	9	0	45	18		

Дедлайном для виконання самостійних завдань є підсумкове тестування у Moodle, результати якого

	<p>додаються до сумарного балу за практичні та лекційні заняття. У разі виконання групового проекту, дедлайном вважається захист цього проекту, під час якого оцінюється: якість презентації (10б), актуальність проекту (10б), глибина розробки теми (10б), достовірність інформації (10б). Коефіцієнт академічний від викладача за внесок кожного у спільну справу $(1-10б*0,1)$, коефіцієнт Soft Skills при взаємному оцінюванні $(1-10б*0,1)$.</p> <p>Підсумковий контроль полягає у визначенні суми набраних балів та виставлення відповідної оцінки. У разі, якщо здобувач має бажання підвищити рівень підсумкової оцінки, він проходить іспит, на якому кількість балів набирається заново.</p> <p><i>Перескладання</i> іспиту відбувається за загальноприйнятою в ДВНЗ ДДПУ процедурою.</p> <p>Відповідальність за дотримання академічної доброчесності у відповідях на практичні та самостійні завдання покладається на здобувача вищої освіти. У разі виявлення випадків порушення принципів академічної доброчесності загальна кількість набраних балів здобувача освіти анулюється і він повинен пройти курс повторно.</p>
<p>Переваги вивчення навчальної дисципліни «Бонус вивчення»</p>	<p>Навчальна дисципліна «Основи безпеки життєдіяльності та охорони праці» є єдиним курсом у ОП «Середня освіта (біологія та здоров'я людини)» бакалаврського рівня, під час вивчення якого комплексно розкриваються питання безпечної організації освітнього процесу у середній та старшій школах в цілому, та на уроках з біології та основ здоров'я зокрема, та управління в сфері середньої освіти з урахуванням принципів і правил безпеки та вимог охорони праці, що дозволить випускнику надалі безпечно організовувати навально-виховний процес з учнями та працювати не лише на посаді вчителя біології та основ здоров'я, але й в адміністрації закладів освіти та управління освітою, реалізуючи особисті лідерські здібності.</p>

кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри теорії
і практики технологічної та
професійної освіти

М.В. Бутиріна